

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

יומא דף לט-א

נפש החיים שער א' פ"ו והגה"ה

וכאשר קיים כל המצוות בשלימות, בכל פרטיהם ודקדוקיהם בעיקר המעשה, ונוסף עליהם הצטרף עוצם טהרת וקדושת המחשבה, הרי תיקן כל העולמות והסדרים העליונים, ונעשה כולו בכל כחותיו ואבריו מרכבה להם, ומתקדשים מקדושתם העליונה, וכבוד ה' חופף עליו תמיד.

וכן להיפך חס ושלום, בפגום אחד מכחותיו ואבריו, על ידי חטאתו אשר חטא, גם כן הפגם מגיע לפי שרשו, לאותו העולם והכח העליון המכוון נגדו בסדרי השיעור קומה כביכול, להרסו ולהחריבו חס ושלום, או להורידו, או לפוגמו, או להחשיך ולהקטין צחצוח אורו, ולהתיש ולהחליש ולמעט כח טהרת קדושתו חס ושלום, הכל כפי ערך החטא ואופני עשייתו, וכפי ערך וענין אותו העולם וגובה מדרגתו.

כי לא כל העולמות שוו בשיעורן בענין הפגם והקלקול, שבתחתון - הוא הריסה וחורבן ר"ל, ולמעלה - מניעת האור, ובעליון יותר ממנו - גורם רק התמעטות שפעת אורו או הקטנתו, וביותר גבוה ונעלה - גורם רק התמעטות בגודל צחצוח אורו וטהרת קדושתו הנפלאה, וכהנה רבות בחינות שונות:

וכן להיפך חס ושלום, בעת עברו על אחת ממצוות ה', אמרו גם כן במאמרם ז"ל (הנ"ל) כל המטמא עצמו מלמטה מטמאין אותו מלמעלה, פירוש גם כן כנ"ל, שמשורש אותו העוון למעלה בכחות הטומאה, הוא ממשיך רחמנא ליצלן רוח הטומאה על עצמו, וחופפת עליו וסוכבתו.

כמו שאמר במאמר פ' צו הנ"ל ואי איהו אסתאב לתתא, אתער רוחא מסאבותא לעילא ואתי ושריא עליה, ואסתאב ביה, דהא לית לך טב וביש, קדושה ומסאבותא, דלית לה עיקרה ושרשא לעילא, ובעובדא דלתתא אתער עובדא דלעילא [ואם הוא מטמא עצמו למטה, מתעוררת רוח טומאה למעלה ובאה ושורה עליו ונטמא בה, שאין לך טוב ורע, קדושה וטומאה, שאין להם עיקר ושרש למעלה, ובמעשה שלמטה מתעורר מעשה שלמעלה]. ע"ש. ובפ' קדושים הנ"ל ובשעתא דאיהו אחזי עובדא לתתא בארחא עקימא כו', כדין נגיד ונפיק ושריא עלוי רוח אחרא כו' [ובשעה שהוא עושה מעשה למטה בדרך עקומה (לא ישרה) וכו', אז נמשך ויוצא ושורה עליו רוח אחר וכו'] עיין שם.

ועל זה אמר הכתוב (ויקרא יא, מג) "ונטמתם בם", היינו בתוכם ממש חס ושלום, שהוא קשור ומסובב אז ברוח טומאה, ואוירא דגיהנם מלפפו ומקיפו גם בעודנו חי בעולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ע"ז ה' א') כל העובר עבירה אחת בעולם הזה, מלפפתו והולכת לפניו ליום הדין, שנאמר (איוב ו, יח) ילפתו גו', ר"א אומר קשורה בו וכו'. וזה שאמר דוד המלך עליו השלום "עוון עקבי יסובני" (תהלים מט, ו):